

Силабус курсу
Управління фінансово-економічною діяльністю
закладів освіти

Освітній ступінь: магістр
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»
Кількість кредитів – 4
Рік підготовки, семестр – I рік, I семестр
Компонент освітньої програми: обов'язкова
Дні занять: згідно з розкладом занять, ауд. 67
Консультації: Очні консультації: середа: 14.10-16.10, ауд. 32.
Онлайн-консультації: у Viber групі курсу кожного дня з 16-00 до 17-00.
Мова викладання: українська

Керівник курсу:

Кандидат економічних наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук **Литвин Любов Мирославівна**
067 352 53 55

Контактні телефони
викладача:

Е-mail викладача:

llm230766@tnpu.edu.ua

Сторінка викладача

http://tnpu.edu.ua/faculty/history/litvin-lyubov-miroslav-vna.php?clear_cache=Y
<http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/1/2994-lytvyn-liubov-myroslavivna>

Сторінка курсу в Moodle

<https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=1419>

Анотація дисципліни

«Управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти» є обов'язковим освітнім компонентом при підготовці фахівців другого освітнього рівня. Вивчення дисципліни дає базові знання, необхідні для ефективної діяльності фахівців у сфері управління освітою, як теоретиків, так і практиків.

Мета дисципліни: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань і навичок з управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти на основі розуміння процесу та механізму фінансування закладів освіти різних форм власності та можливих напрямів їх вдосконалення.

Завдання дисципліни: теоретична підготовка магістрів та систематизація знань щодо суб'єктів, процесів та механізмів управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти, можливих напрямів її вдосконалення; практична підготовка, формування умінь та навичок із питань щодо визначення основних складових кошторису (бюджету) закладу освіти; визначення функцій, повноважень та відповідальності закладів освіти в умовах розширення фінансової самостійності; пошуку можливих джерел збільшення ресурсів на забезпечення функціонування закладів освіти, шляхів та способів підвищення ефективності використання ресурсів.

Зміст дисципліни «Управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 073 Менеджмент, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Години (лек./ практ.)	Тема	Результати навчання	ПРН із ОПП	Завдання
Змістовий модуль 1. Основи управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти				
4 / 2	Сучасні фінансово-економічні засади управління освітою.	Знати сутність пріоритетних завдань діяльності закладів освіти, нормативно-правові акти функціонування закладів освіти, проектувати ефективні системи управління організацією. Знати фінансово-економічні засади управління освітою та економіки освіти.	ПРН 3 ПРН 21	Питання Практичне завдання Аналіз документів
4 / 2	Фінансове та ресурсне забезпечення освіти	Розуміти зв'язки між елементами системи управління організації в непередбачуваних умовах, ідентифікувати та осмислювати проблеми в організації, обґрунтовувати методи їх вирішення. Вміти формувати систему трудових відносин, планувати і здійснювати інформаційне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення освітньої організації.	ПРН 2 ПРН 13	Питання Практичне завдання
4 / 4	Механізм фінансування загальної середньої освіти.	Вміти аналізувати методи та форми фінансування закладів освіти. Ідентифікувати та осмислювати проблеми в організації, обґрунтовувати методи їх вирішення.	ПРН 21 ПРН 2	Практичні завдання
4 / 2	Фінансування шкільної освіти у країнах Європейського Союзу	Використовувати знання та досвід країн Євросоюзу у плануванні діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах.	ПРН 5	Презентації Питання Кейси
Змістовий модуль 2. Бюджет закладів освіти				
4 / 2	Фінансова автономія закладів освіти	Вміти аналізувати моделі фінансової автономії закладу освіти. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту.	ПРН 21 ПРН 15	Питання Кейси
4 / 4	Формування кошторису школи та управління шкільним бюджетом	Використовувати знання та досвід у плануванні діяльності закладів освіти в стратегічному та тактичному розрізах; розробляти різні види планів: перспективний, річний, календарний; кошторис школи.	ПРН 5	Питання Практичні завдання Кейси
4 / 2	Благодійний фонд як додаткове	Розуміти основні засади проектів, мати бачення їх використання в	ПРН 4	Презентація, Практичні

	джерело фінансування школи.	освітньому процесі; брати участь у різних проєктах, ініціювати проєкти для реалізації підприємницьких ідей з метою отримання конкурентних переваг, здатність проєктувати освітнє середовище, що забезпечує високу відповідну якість освітнього процесу.		завдання
2 / 2	Економічна ефективність освіти як цілісної системи	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для результативного та ефективного управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти. Аналізувати та оцінювати відповідні явища та процеси в діяльності закладів освіти.	ПРН 1 ПРН 15	Питання Кейси

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК4	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, формування стійкого світогляду та наполегливості у досягненні мети;
ЗК5	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	Фахові компетентності
СК1	Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій різного виду менеджменту, зокрема і у відповідності до міжнародних стандартів;
СК2	Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани відповідно до державної та регіональної освітньої політики та правових основ діяльності організації;
СК3	Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
СК4	Здатність до аналізу трудового потенціалу організації, його професійної підготовки й перепідготовки; виявлення резервів та реалізації заходів щодо підвищення ефективності використання інтелектуальних та матеріальних ресурсів організації;
СК7	Здатність розробляти проєкти, управляти ними в освітньому процесі, виявляти ініціативу та підприємливість задля розвитку автономії та фінансової спроможності;
СК9	Здатність створювати умови, які дозволяють особистості адекватно реагувати на проблеми, аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати рішення та забезпечувати їх реалізацію;
СК 15	Здатність підтримувати автономію, фінансову спроможність організації і представляти інтереси закладу освіти у співпраці з державними і громадськими організаціями;
СК17	Здатність до оволодіння вміннями і навичками роботи спеціаліста та експерта-консультанта з питань управління освітою.

СК 18	Здатність реагувати на зміну чинників зовнішнього середовища, зокрема на запити споживачів, інтересів потенційних працівників, конкурентів, використовувати можливості інформаційних технологій для підвищення рівня конкурентоздатності та іміджу закладу.
--------------	---

Літературні джерела

1. Zastrozhnikova, I. V. ., Datsii, N. V. ., Filyanina, N. M. ., Lytvyn, L. M., Bielialov, T. E., & Martynets, L. A. Desenvolvimento da autonomia financeira e econômica no campo do ensino superior. *Laplace Em Revista*, 2021. №7(1), p.327-340. <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202171728p.327-340>
1. Автономія навчального закладу: нормативно-правові документи. *Практика управління закладом освіти*. 2016. № 6. С. 4-7.
2. Біленко, Д. В. Фінансово-економічна модель розвитку ЗВО в умовах ризиків та невизначеності. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*. 2020. №2 (145). С. 13-20. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16238/1/V145_P013-020.pdf
3. Божинський Володимир. Опорний загальноосвітній навчальний заклад: особливості діяльності. *Практика управління закладом освіти*. 2016. № 8.
4. Василенко Н. В. Особливості управління опорною школою: кардинальні реформи в освіті. *Управління школою*. 2016. № 31/33. С. 2–13.
5. Воронова С. Елементи франдрайзингу в діяльності менеджера освіти. *Сучасна школа України. Шкільний світ*. 2011. № 2. С. 34-37.
6. Зубченко Тетяна. Впровадження автономії навчального закладу. *Практика управління закладом освіти*. 2016. № 6. С. 8-13.
7. Ковальчук Т. І. Економіка вищої школи: навчальний посібник. / Тамара Ковальчук. К.: ДАКККіМ, 2010. 220 с.
8. Куценко В. І. Економіка освіти. Навчальний посібник. / Куценко В. І. К.: Міленіум, 2003. 105 с.
9. Литвин Л. М. Управління фінансово-економічною діяльністю навчального закладу. Навчально-методичний посібник. Тернопіль, ТНПУ, 2017. 60 с.
10. Литвин Любов. Використання світового досвіду фінансового регулювання розвитку вищої освіти в Україні / *Problemy nowoczesnej edukacji. The problems of modern education. Tom VI. Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie*. 2016. С. 193-202.
11. Литвин Любов. Зарубіжний досвід фінансування освіти: перспективи застосування в Україні./ *Україна – Європа – Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини* / Гол. редактор Л. М. Алексієвець. Вип. 19. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2017. С. 393-397.
12. Натрошвілі, Г. Р. Фінансово-економічна підтримка розвитку закладів вищої освіти. *Modern Science - Moderní věda*. 2020. №7. С.118-123. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16346/1/Natroshvili_G_7.pdf
13. Нова школа у нових громадах: посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. К., 2017. 128 с.
14. [Порядок складання кошторису](#). *Практика управління закладом освіти*. 2016. №6. С. 48-50.
15. [Створення благодійного фонду](#). *Практика управління закладом освіти*. 2016. №6. С. 35.
16. [Створення благодійного фонду: крок за кроком](#). *Практика управління закладом освіти*. 2016. № 6. С. 30-34.
17. Управління шкільним бюджетом /В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Паращенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012. 243 с.

18. Хюфнер К. Управління та фінансування вищої освіти в Німеччині. *Вища школа*. 2005. № 6. С. 97-117.

19. Шапоренко, О. І., & Паращенко, Л. І. Механізми державного регулювання фінансово-економічної діяльності вищих навчальних закладів. *Вчені записки Університету «КРОК»*, К.: 2018. № 4 (52), 140-147.

20. Шкільний бюджет: навч.-метод. посіб. для кер. освіти / В. Мархлевський, Ю. Шукевич, Л. Паращенко [та ін.]. К.: Таксон, 2011. 156 с.

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише підготовки практичних завдань у процесі заняття. Заборонено оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.

• **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять як правило є обов'язковим компонентом навчання. За необхідності (віддаленість місця проживання чи роботи аспіранта) чи наявності об'єктивних причин (участь у програмі академічної мобільності чи конференції, міжнародне стажування, хвороба тощо) відвідування може відбуватись вибірково за погодженням із керівником курсу. Навчання магістрантів також здійснюється в онлайн режимі на платформі Moodle. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань та ІНДЗ. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Пропущені заняття можна відпрацьовувати у визначений час згідно з графіком.

• **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного і модульного оцінювання (70 балів), індивідуального навчально-дослідного завдання (10 балів) та підсумкового оцінювання (екзамен не більше 20 балів). При цьому враховуються присутність на заняттях та активність студента під час занять; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання завдань. Магістри, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1- 4): опитування під час занять, тести, практичні завдання, обговорення кейсів	30
Модуль 2 (теми 5-8): опитування під час занять, тести, практичні завдання, обговорення кейсів	40
ІНДЗ (Есе)	10
Екзамен (теми 1-8) – тести, завдання	20
Всього	100

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота										ІНДЗ	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	ПЗ	T5	T6	T7	T8	ПЗ			
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	10	20	100
30					40					10	20	100

T1, T2... – теми курсу, ПЗ – практичні завдання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	віфдмінно
85-89	B	добре
75-84	C	
65-74	D	задовільно
60-64	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо магістрант попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: управління освітньою діяльністю закладів освіти, психологія і педагогіка вищої школи, методика організації наукових досліджень.

Формат дисципліни

Змішаний (blended) – дисципліна має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.

До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного забезпечення:
 навчальний контент (розширений план лекцій, презентації);
 тематика та зміст практичних робіт, ІНДЗ;
 завдання для підсумкового контролю (тести);
 електронне навчання в системі Moodle.